

Amperdans revisited

Curator meets artist

Bojana Cvejic

Monty en Wp Zimmer nodigden Bojana Cvejic uit om als critica in residentie het Amperdans-festival (6 tot 9 oktober '04) te volgen. Ze woonde repetities en voorstellingen bij, sprak met toeschouwers en artiesten, en legt uit welke krachtlijnen haar opvielen.

Wanneer een dansfestival zich tegelijkertijd toelegt op het tonen van producties en de reflectie erop, zou louter kritische afstand tekort doen aan de uiteenlopende registers van produceren, presenteren, reflecteren, en positioneren van een voorstelling. Ik kan dus alleen maar proberen de voorstellingen op Amperdans te bespreken, vanuit de overweging dat hoewel ze als afgewerkte producten werden gepresenteerd, ze tegelijkertijd presentaties van het maakproces zijn, die zich, zoals het geval bij *work-in-progress*, tot een voorstelling kunnen ontwikkelen. Het zijn voorstellingen die, bedoeld of niet, ergens vallen tussen projecten en 'producten'. En juist in dat tussengebied dienen zich vragen aan over de criteria van het werk zelf, maar ook over die van de productievoorzwaarden en de festivalpresentatie.

Alvorens de verschillende aspecten van de twaalf voorstellingen te bespreken die op de vier dagen van het festival werden getoond, graag eerst iets over het concept van het festival. Op het eerste gezicht lijkt het festival een *showcase* omdat curatoriale uitgangspunten en selectiecriteria ontbreken die aangeven waar Monty en Wp Zimmer voor staan. De meeste voorstellingen waren eerder al in België vertoond. Dus, bij gebrek aan een duidelijk concept, zou het opzet kunnen zijn om enerzijds de zichtbaarheid van de activiteiten van Monty en Wp Zimmer te verhogen, en anderzijds

hun programmering te verduidelijken door de artiesten naar voren te schuiven die zij ondersteunen. Dit is een beproefde methode van de Vlaamse podiumkunsten, die ooit een explosie van de hedendaagse dans mogelijk maakte en die ook heel wat jonge internationale artiesten naar België lokte die daar hun carrière begonnen. Wat ook bevestigd wordt door het overwegend internationale karakter van de residerende kunstenaars in deze editie van het festival. Het uitgangspunt om eerder voor de artiest dan voor de aard van het werk te kiezen, moet politiek radicaal zijn geweest toen mainstream theaters de kritiek van het zogenaamd 'alternatieve' circuit kregen te verduren, en vernieuwende initiatieven op zoek gingen naar andere speelplekken. Nu echter de grenzen tussen het centrum en de marge, tussen het gevestigd en experimentele of kritische werk in de jaren '90 zijn vervaagd, lijkt het motto 'wees nieuwsgierig en pas het en-en principe toe' van het programma van Amperdans te vaag en te algemeen; het is misschien zelfs een al te vrijblijvende oproep tot ruimdenkendheid (ruimdenkend voor wat? ruimdenkend op zich?)

De programmatoren hebben een selectie gemaakt van artiesten en hun werk, maar wanneer deze keuze niet wordt geëxpliciteerd in een intentieverklaring valt de programmering terug op individuele voorkeuren of op netwerking waarin, om het met de woorden van Rudi Laermans te zeggen, de weg tussen artiest en podium kan worden veroverd door niet meer dan een gerucht of een beeld. Dit gezegd zijnde, pleit ik voor het formuleren van een helder, goed omschreven en betrokken standpunt voor het produceren en presenteren van hedendaagse voorstellingen.

Wat investeren we in het werk van jonge artiesten? Wat staat er op het spel, zowel artistiek als economisch, wanneer het territorium dat wordt bevochten hoofdzakelijk kleinschalig is? Wordt van kleinschalig werk automatisch verwacht dat het onderzoekgericht is? Is werk gebaseerd op onderzoek en experiment veroordeeld tot het formaat van duetten en solo's? Duidt deze schaal op een algemene consensus, op een algemene instemming met de condities en grenzen voor niet-commercieel werk, waarbij de onafhankelijkheid van de kunstenaar wordt afgemeten op de maat van *a room of one's own* (zoals Virginia Woolf ooit de noodzakelijke voorwaarde omschreef voor een vrouw om fictie te kunnen schrijven): studioruimte, een residentie en een klein productiebudget in ruil voor individuele artistieke vrijheid? Is het 'amper' in de naam